

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยที่สร้างขึ้นในส่วนภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เป็นทั้งศูนย์วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เป็นศูนย์ทำนุบำรุงวัฒนธรรม และเป็นแหล่งผลิตผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่น¹ หรืออาจกล่าวได้ว่ามหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคเป็นแหล่งเตรียมกำลังคนสำหรับพัฒนาประเทศในระดับภูมิภาคและท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ในอันที่จะใช้ทรัพยากรและกำลังคนในท้องถิ่นนั้นๆ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด อีกทั้งเป็นการช่วยให้นักเรียนในส่วนภูมิภาคได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น เป็นการลดปัญหาความแออัดในเมืองหลวง ปัญหาค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการศึกษา ปัญหาวัยรุ่น และปัญหาที่อยู่อาศัย²

เพื่อเป็นการติดตามผลว่า มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคได้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นเพียงใด โดยเฉพาะเป้าหมายสำคัญในด้านการผลิตกำลังคน ในปีพุทธศักราช 2514 ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้วิจัยประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในส่วนภูมิภาคขึ้น โดยแบ่งลักษณะการสำเร็จการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาออกเป็น 3 ลักษณะ คือ³ สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา สำเร็จการศึกษฯ หลังกำหนด

¹ วิจิตร ศรีสะอาด, "ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยในเขตภูมิภาค และมหาวิทยาลัยในเขตนครหลวง" รายงานสัมมนาเรื่องบทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาระดับท้องถิ่นและภูมิภาค 27 - 30 มีนาคม 2516, (พระนคร : ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, 2516), หน้า 1.

² วิทยา รัตนวิจิตร, "สถานภาพทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนต่างจังหวัดที่เรียนอยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513)

³ Pinyo Satorn, "An Investigation of the success in College Study as Compared with the Pre-university Final Examination Scores of Bachelor's Degree Program Students, who left Chulalongkorn University from 1956-1960". Research Report Series of the Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok, 1961.

เวลาเนื่องจากสอบตกซ้ำชั้นบางวิชา และตกออกกลางคันหรือไม่สำเร็จการศึกษา ต้องออกจากมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับปริญญาบัตร ผลปรากฏว่ามีนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น หลักสูตร 4 ปี สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาโดยเฉลี่ยร้อยละ 51.03 นักศึกษา สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาโดยเฉลี่ยร้อยละ 24.80 และนักศึกษาที่ตกออกกลางคัน โดยเฉลี่ยร้อยละ 24.17 ส่วนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ผลปรากฏว่า นักศึกษาหลักสูตร 4 ปี สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาโดยเฉลี่ยร้อยละ 75.55 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา หลังกำหนดเวลาโดยเฉลี่ยร้อยละ 13.03 และนักศึกษาที่ตกออกกลางคันโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.53¹ จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ามีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่สำเร็จ การศึกษาหลังกำหนดเวลาและตกออกกลางคัน ซึ่ง ประชุมสุข อาชาวามรุง และคณะ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของนิสิตนักศึกษาที่เข้าศึกษา และสำเร็จการศึกษาระหว่าง 2498 - 2504 ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า ความสูญเสียเนื่องจากนิสิตสอบตกซ้ำชั้น เกิดขึ้นโดยบังเอิญเท่านั้น แต่การตกออกกลางคันหรือไม่สำเร็จการศึกษา เป็นสาเหตุที่ ก่อให้เกิดความสูญเสียของมหาวิทยาลัยไทยอย่างใหญ่หลวง² ทำให้ประสิทธิภาพในการ ผลิตบัณฑิตต่ำ อันจะเป็นผลเสียต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาว่าตัวประกอบใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ หรือไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จ การศึกษาตลอดจนโอกาสการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาที่มีตัวประกอบระดับต่างกัน ในแต่ละระดับของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น และนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

¹ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, รายงานสรุปผลการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการผลิต บัณฑิตของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา 2507-2517, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, 2519).

² Prachoomsuk Achava-amrung and Others, The Relationship of the University Input and Output Concerning Student Enrollment and Graduates in Thailand (1955-1961) (CUW 1968), A Research Report, Dept. of Ed. Research, Faculty of Education, Chulalongkorn University, (Bangkok : 1968).

และหวังว่าขอคนพบจะเป็นประโยชน์ในด้านการแนะแนวการศึกษาต่อ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดระบบการคัดเลือก ตลอดจนเพื่อการวางแผน และปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งใช้เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อที่จะศึกษา

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. เปรียบเทียบโอกาสการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีตัวประกอบระดับต่างกันในแต่ละตัวประกอบ
4. เปรียบเทียบโอกาสการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีตัวประกอบระดับต่างกันในแต่ละตัวประกอบ
5. เปรียบเทียบตัวประกอบที่มีความสัมพันธ์ และไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษา ตลอดจนโอกาสการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สมมติฐานของการวิจัย

จากการวิจัยของ สุวิทย์ สมานมิตร พบว่าตัวประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้แก่ เพศ อายุ คะแนนชั้นมัธยมศึกษาและอันคัมการเลือก¹

¹สุวิทย์ สมานมิตร, "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ปรัชญาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มิถุนายน 2515), หน้า 95 - 96.

จากรายงานการวิจัยของ วัฒนา พุ่มเล็ก,¹ อารีย์ พรยุทพงษ์² กล่าวว่า อาชีพบิดา มารดา และภูมิลำเนา เป็นตัวประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ตลอด จนขอคนพบของ สมบัติ ภาชนะ³ ที่ว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของ มหาวิทยาลัย เมื่อพิจารณาสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษาแล้ว ปรากฏว่ามีจำนวนนักศึกษา ที่มี เพศ ภูมิลำเนา คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5, อายุ, และอาชีพบิดามารดาแตกต่างกัน ผู้วิจัยไขข้อคนพบเหล่านี้เป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. ตัวประกอบ เพศ อายุ อาชีพบิดามารดา ภูมิลำเนา คะแนนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 และอันคัมการเลือก มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ตัวประกอบ เพศ อายุ อาชีพบิดามารดา ภูมิลำเนา คะแนนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 และอันคัมการเลือก มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีตัวประกอบระดับต่างกันในแต่ละตัวประกอบ มีโอกาสการสำเร็จการศึกษาแตกต่างกัน

¹วัฒนา พุ่มเล็ก, "การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,"

²อารีย์ พรยุทพงษ์, "สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาในภาคกลาง ฯ", (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514)

³สมบัติ ภาชนะ, "การศึกษาในเรื่องความตั้งใจดั้งเดิมของผู้สมัครเข้าศึกษาใน คณะศึกษารวมและสัตวบาล เปรียบเทียบกับความสำเร็จในการศึกษา", (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2506)

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีตัวประกอบต่างระดับกันในแต่ละตัวประกอบ มีโอกาสสำเร็จการศึกษาแตกต่างกัน
5. ตัวประกอบที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน
6. ตัวประกอบที่ทำให้โอกาสการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาที่มีระดับต่างกัน ในแต่ละตัวประกอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จำกัดขอบเขตเฉพาะการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา และเปรียบเทียบโอกาสการสำเร็จของนักศึกษาที่มีตัวประกอบระดับต่างกันในแต่ละตัวประกอบเท่านั้น โดยศึกษาตัวประกอบเฉพาะเพศ อายุ อาชีพบิดามารดา ภูมิลำเนา คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอันดับการเลือกและศึกษาเฉพาะนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ (สาขาทั่วไป และสาขาธรณีวิทยา) คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะเทคนิคการแพทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยดังกล่าวในปีการศึกษา 2509, 2510 และ 2511 และด้วยเหตุผลที่ว่านักศึกษามีโอกาสเรียนในมหาวิทยาลัยโดยใช้เวลาได้ไม่เกินสองเท่าของหลักสูตร ฉะนั้นนักศึกษารุ่นดังกล่าวจึงเป็นนักศึกษารุ่นล่าสุดที่ยูวิจัยสามารถติดตามผลการเรียนของนักศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา จนกระทั่งสิ้นสุดการศึกษาได้ครบทุกคน ยกเว้นในการศึกษาอันดับการเลือกของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น จะศึกษานักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยดังกล่าวในปีการศึกษา 2512 ทั้งนี้เพราะไม่มีการบันทึกข้อมูลอันดับการเลือกของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นปีการศึกษา 2509, 2510 และ 2511 ตลอดจนผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลแล้วพบว่านักศึกษารุ่น 2512 ได้สิ้นสุดการศึกษาและออกจากมหาวิทยาลัยแล้วทุกคน และการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปีเท่านั้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่มีข้อมูลเกี่ยวกับตัวประกอบ เพศ อายุ อาชีพ บิดามารดา ภูมิดำเนา คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอันดับการเลือก ตลอดจนปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา หรือพักออกกลางคัน ครอบคลุมทุกรายการเท่านั้น ขอทดลองเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขอทดลองเบื้องต้นดังนี้

1. เนื่องจากไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่สำคัญในสังคมไทยในช่วง พุทธศักราช 2509 ถึง 2519 จึงถือว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นตัวแทนไม่รู้นับ (Infinite Sampling Unit) ของนักศึกษาทุกคน ทั้งในอดีตและอนาคตในวงกว้าง
2. นักศึกษามบางคนที่ย้ายคณะที่เรียน โดยสาเหตุใด ๆ ก็ตามถือว่าพักออกกลางคันจากคณะที่เรียนเดิม ทั้งนี้เพราะถือว่าเป็นการสูญเสียจำนวนนักศึกษาของคณะนั้น ๆ ไป และจะไม่ศึกษานักศึกษาในคณะต่าง ๆ ที่เข้าศึกษาโดยวิธีย้ายมาจากคณะอื่น
3. การวัดและประเมินผลของคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชื้อถือได้
4. ที่อยู่ของบิดามารดาของนักศึกษา ถือเป็นภูมิดำเนาของนักศึกษา

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ อาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้เนื่องจาก

1. ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลในอดีตที่นักศึกษาได้บันทึกไว้ในทะเบียนประวัตินักศึกษา เมื่อเริ่มเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรอาจบันทึกไว้ไม่ตรงกับความเป็นจริง ทำให้ข้อมูลไม่ถูกต้องสมบูรณ์ บังผลให้ขอคนพบในการวิจัยครั้งนี้ อาจคลาดเคลื่อนได้
2. ตัวประกอบอื่น เช่น ปัญหาการปรับตัวในการเรียนในมหาวิทยาลัย ปัญหาครอบครัว ปัญหาการเงิน ปัญหาสุขภาพ เป็นต้น อาจมีผลต่อขอคนพบในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถศึกษาได้ ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งข้อมูลไม่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านี้ไว้ ตลอดจนผู้วิจัยไม่สามารถติดตามสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชากรได้โดยตรง
3. กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่มีข้อมูลเกี่ยวกับตัวประกอบ เพศ อายุ อาชีพ บิดามารดา ภูมิดำเนา คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอันดับการเลือก ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา หรือพักออกกลางคัน ครอบคลุมเท่านั้น นักศึกษา

ที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน ซึ่งมีใ้ให้นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ อาจมีผลทำให้ขอคนพบคณา-
เคลื่อนไ้โดยาง

4. ส่วนใหญ่นักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้เป็น
ผู้ที่มีความสามารถในการเรียนสูง จึงมีแนวโน้มที่จะสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา
ดังนั้นตัวแปรลักษณะการสำเร็จการศึกษาไม่สามารถแปรผันได้อย่างเป็นอิสระ ซึ่งอาจทำ
ให้ค่าความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการสำเร็จการศึกษา กับตัวประกอบต่าง ๆ มีค่าจำกัด
ปกติได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ตัวประกอบ หมายถึง เพศ อายุ อาชีพบิดามารดา ภูมิลำเนา คะแนน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอันดับการเลือก

ลักษณะการสำเร็จการศึกษา (Educational Attainment Characteristics)
หมายถึง การสำเร็จการศึกษา 3 ลักษณะ คือการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา
การสำเร็จการศึกษาล้นกำหนดเวลา และการตกออกกลางคัน

การสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา หมายถึง การที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน
ในคณะวิชาของมหาวิทยาลัยนั้นแล้ว สามารถเรียนสำเร็จสอบไล่ได้ตามหลักสูตร และ
ได้รับปริญญาตรีภายในระยะเวลา 4 ปีการศึกษา เช่น นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต โดยใช้
เวลาเรียน 4 ปีการศึกษา เป็นต้น

การสำเร็จการศึกษาล้นกำหนดเวลา หมายถึง การที่นักศึกษาลงทะเบียน
ในคณะวิชาของมหาวิทยาลัยนั้นแล้ว สามารถเรียนสำเร็จสอบไล่ได้ตามหลักสูตร และ
ได้รับปริญญาตรี แต่ใช้เวลามากกว่า 4 ปีการศึกษา เช่น นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต แต่ใช้
เวลาเรียน 5 ปีการศึกษา เป็นต้น

การตกออกกลางคัน หมายถึงการที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในคณะวิชาของ
มหาวิทยาลัยนั้นแล้ว มีผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่ทางมหาวิทยาลัยนั้นกำหนดไว้ตามข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการวัดผลการศึกษา จำเป็นต้องออกจากมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับ
ปริญญาบัตร รวมทั้งการขยายคณะ ลาออก และไม่ลงทะเบียนเรียนภายในกำหนด เวลา
ที่ทางมหาวิทยาลัยนั้นกำหนดไว้

นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น หมายถึง นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ คณะ
วิศวกรรมศาสตร์ ที่เรียนหลักสูตร 4 ปี เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2509
2510 และ 2511

นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หมายถึง นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ สังคม
ศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (สาขาทั่วไป) วิทยาศาสตร์ (สาขาธรณีวิทยา)
เทคนิคการแพทย์ และพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี เข้าศึกษาใน
มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2509, 2510 และ 2511

อาชีพค้ำจุน หมายถึง ลักษณะอาชีพของค้ำจุน ซึ่งในที่นี้แบ่ง
ระดับออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ¹

รับราชการ หมายถึง การทำงานรับราชการ ลูกจ้างรัฐบาล และรัฐ-
วิสาหกิจ

ลูกจ้าง หมายถึง การทำงานเป็นลูกจ้างในบริษัทเอกชน และผู้รับจ้างอื่น ๆ
ค้ายและเจ้าของกิจการ หมายถึง การประกอบอาชีพส่วนตัว ทั้งในด้านการ
ขายสินค้าและบริการ

เกษตรกร หมายถึง การประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำนา
ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ และทำประมง

อื่น ๆ หมายถึง การประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมา รวมทั้งถึงแก-
กรรม อยู่บ้านเฉย ๆ และรับบำนาญ ฯลฯ

ภูมิลำเนา หมายถึง สถานที่อยู่ของบิดา (มารดา) แม่เองได้ครั้งนี้
มี 7 ระดับคือ²

กรุงเทพมหานคร หมายถึง อาณาบริเวณที่เป็นเนื้อที่ของกรุงเทพมหานคร

¹ ทพวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2517-2518, (กรุงเทพมหานคร: หน่วยผลิตเอกสาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 4-5.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

ภาคกลาง ไคแก จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สิงห์บุรี ลพบุรี อุทัยธานี
สระบุรี ชัยนาท อุทัยธานี

ภาคเหนือ ไคแก จังหวัดแม่ออง สอน เชียงใหม่ เชียงราย น่าน แพร่ ลำพูน
ลำปาง ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์

ภาคใต้ ไคแก จังหวัดชุมพร ระยอง ตรัง พัทลุง สงขลา สตูล ปัตตานี
ปัต พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช นราธิวาส และสุราษฎร์ธานี

ภาคตะวันออก ไคแก จังหวัดฉะบุรี ระยอง ตราด นครนายก ปราจีนบุรี
เชิงเทนา ชลบุรี สมุทรปราการ

ภาคตะวันตก ไคแก จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี
นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไคแก จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม
นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม รอยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร อุบล
หนองคาย อุดรธานี อุบลราชธานี และยโสธร

อันดับการเลือก หมายถึง อันดับการเลือกเข้าศึกษาในคณะวิชาต่าง ๆ ของ
แต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งทางทบวงมหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ที่มีผลสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย
มีสิทธิเลือกได้ ไม่เกิน ๖ อันดับ

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์
ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น ความจำกัด
ของการวิจัย และคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน ในบทต่อไป
ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเสนอรายงานการวิจัยตลอดจนข้อค้นพบต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เห็นแนวทางในการศึกษา และเปรียบเทียบกับข้อ
ค้นพบของการวิจัยครั้งนี้.